2024/364

19.1.2024

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2024/364,

16. jaanuar 2024,

milles käsitletakse Kesk-Atlandi lääneosa kalanduskomisjonis võetavat seisukohta ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2019/1563

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 43 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit on Kesk-Atlandi lääneosa kalanduskomisjoni (WECAFC) liige; WECAFC on ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) piirkondlik kalanduskomisjon, mis on loodud FAO põhikirja artikli VI lõike 1 alusel.

(2) Liit on FAO liige ([1]).

(3) Vastavalt WECAF muudetud põhikirja punkti 6 alapunktile h võib WECAFC anda nõu liikmesriikide valitsustele ja pädevatele kalandusorganisatsioonidele majandamismeetmete kohta. Nõuandva staatuse tõttu ei ole WECAFC resolutsioonid liikmete suhtes siduvad.

(4) WECAFC võib võtta vastu soovitusi ja resolutsioone mere bioloogiliste ressursside kaitse ja majandamise kohta.

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013 ([2]) on sätestatud, et liit tagab selle, et püügitegevus ja vesiviljelus oleksid keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning neid majandataks sellisel viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarude kättesaadavuse toetamise eesmärkidega. Samuti on selles sätestatud, et liit kohaldab kalapüügi majandamise suhtes ettevaatusprintsiibil põhinevat lähenemisviisi ning ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et mere bioloogiliste elusressursside kasutamise kaudu taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemel, mis ületab maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajaliku taseme. Lisaks on selles sätestatud, et liit võtab parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete põhjal kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed, toetab teaduslike nõuannete ja teadmiste edasiarendamist, lõpetab järk-järgult tagasiheite ja edendab püügimeetodeid, mis aitavad kaasa selektiivsemale kalapüügile, soovimatu saagi võimalikult suurele vältimisele ja vähendamisele ning sellisele kalapüügile, millel on väike mõju mereökosüsteemile ja kalavarudele. Lisaks on määruses (EL) nr 1380/2013 konkreetselt sätestatud, et liit kohaldab neid eesmärke ja põhimõtteid oma kalandusalastes välissuhetes.

(6) Vastavalt komisjoni teatistele Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“, „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“ ja „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ on äärmiselt tähtis kaitsta loodust ning panna seisma ökosüsteemide halvenemine ja nende seisundit parandada. Kliimamuutused ja elurikkuse vähenemine ei tohi seada ohtu selliste kaupade ja teenuste kättesaadavust, mida heas seisundis mereökosüsteemid pakuvad kaluritele, rannikukogukondadele ja inimkonnale üldiselt.

([1]) Ettepanek: nõukogu 25. novembri 1991. aasta otsus, mis käsitleb Euroopa Ühenduse ühinemist ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooniga (FAO) FAO konverentsi 26. istungil (EÜT C 292, 9.11.1991, lk 8).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

(7) Komisjoni teatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“ osutatakse konkreetsetele meetmetele, mille abil vähendada plastikoguseid ja merereostust ning kalapüügivahendite kadumist merel või merre jätmist. Lisaks on komisjoni teatise Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas““ eesmärk vähendada meres leiduva plastprügi kogust 50 % ja keskkonda sattuvat mikroplastikogust 30 %.

(8) Ühisteatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Suunavõtt kestlikule sinisele planeedile – ühisteatis ELi ookeanide majandamise tegevuskava kohta“ rõhutatakse, kui oluline on merekeskkonna elurikkuse kaitse ja säilitamine liidu välistegevuse raames. Liit on kõige silmapaistvam osaline piirkondlikes kalandusorganisatsioonides ja kogu maailma kalandusorganites. Liit edendab seal kalavarude kestlikkust, soodustab usaldusväärsetel teaduslikel nõuannetel põhinevat läbipaistvat otsuste tegemist, tõhustab teadusuuringuid ja parandab nõuetele vastavust.

(9) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel WECAFC raames ajavahemikul 2024–2028 võetav seisukoht, kuna WECAFCd kutsutakse vastu võtma mittesiduvaid õigusakte, mis võivad otsustavalt mõjutada liidu õigusaktide sisu, nimelt nõukogu määruseid (EÜ) nr 1005/2008 ([3]) ja (EÜ) nr 1224/2009 ([4]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2403 ([5]).

(10) Praegu on WECAFC istungitel liidu nimel võetav seisukoht kehtestatud nõukogu otsusega (EL) 2019/1563 ([6]). On asjakohane tunnistada kõnealune otsus kehtetuks ja asendada see uue otsusega, mis hõlmaks ajavahemikku 2024–2028.

(11) Arvestades kalavarude seisundi muutumist WECAFC alas ja vajadust võtta liidu seisukohas arvesse uusi arenguid, sealhulgas uut teaduslikku ja muud asjakohast teavet, mis esitatakse enne WECAFC istungeid või nende käigus, tuleks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 2 sätestatud liidu institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõttega kehtestada menetlused ajavahemikuks 2024–2028 võetava liidu seisukoha iga-aastaseks täpsustamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel Kesk-Atlandi lääneosa kalanduskomisjoni (WECAFC) istungitel, on esitatud I lisas.

Artikkel 2

WECAFC istungitelvõetava liidu seisukoha iga-aastane täpsustamine toimub vastavalt II lisale.

([3]) Nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

([4]) Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

([6]) Nõukogu 16. septembri 2019. aasta otsus (EL) 2019/1563, seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Kesk-Atlandi lääneosa kalanduskomisjonis (WECAFC) (ELT L 241, 19.9.2019, lk 2).

Artikkel 3

Nõukogu annab I lisas esitatud liidu seisukohale hinnangu ja vajaduse korral vaatab selle komisjoni ettepaneku põhjal läbi hiljemalt enne WECAFC 2029. aasta aastaistungit.

Artikkel 4

Otsus (EL) 2019/1563 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 16. jaanuar 2024

Nõukogu nimel
eesistuja
V. VAN PETEGHEM

I LISA

Liidu nimel Kesk-Atlandi lääneosa kalanduskomisjonis (WECAFC) võetav seisukoht

1. PÕHIMÕTTED

Euroopa Liit teeb WECAFC raames järgmist:

a) tagab, et WECAFCs vastu võetud meetmed oleksid kooskõlas rahvusvahelise õigusega, eelkõige ÜRO 1982. aasta mereõiguse konventsiooni, ÜRO 1995. aasta piirialade kalavarude ja pika rändega kalade kaitset ja majandamist käsitleva kokkuleppe, ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) 1993. aasta kokkuleppe edendada avamere kalalaevade vastavust rahvusvahelistele kaitse- ja majandamismeetmetele ning FAO 2009. aasta sadamariigi meetmeid käsitleva kokkuleppega;

b) edendab ÜRO mereõiguse konventsiooni kohaseid eesmärke seoses mere elurikkuse säilitamise ja säästva kasutamisega väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevatel aladel ja bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste 15. konverentsi eesmärkide saavutamist, eelkõige seoses merekeskkonna elurikkuse tõhusama kaitsmisega ja maailmamerest 30 % kaitsmisega merekaitsealade kaudu;

c) aitab rakendada Euroopa rohelist kokkulepet kooskõlas nõukogu 23. oktoobri 2020. aasta järeldustega „Elurikkuse kaitseks on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid“, nõukogu 10. juuni 2021. aasta järeldustega „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“, eelkõige seoses looduskaitsega, ning nõukogu 19. oktoobri 2020. aasta järeldustega strateegia „Talust taldrikule“ kohta ning suurendab Euroopa osatähtsust maailmas;

d) tegutseb vastavalt liidu eesmärkidele ja põhimõtetele ühise kalanduspoliitika raames, eelkõige kohaldades ettevaatusprintsiibil põhinevat lähenemisviisi ja määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 2 lõikes 2 sätestatud maksimaalse jätkusuutliku saagikusega seotud eesmärke, et edendada ökosüsteemipõhise lähenemisviisi rakendamist kalavarude majandamisel, vältida ja vähendada võimalikult palju soovimatut saaki ning lõpetada järk-järgult saagi tagasiheitmine, minimeerida kalapüügi mõju mereökosüsteemidele ja kalade elupaikadele, võimaldada majanduslikult elujõulise ja konkurentsivõimelise liidu kalanduse edendamise kaudu rahuldav elatustase kalapüügist sõltuvale elanikkonnale ning võtta arvesse tarbijate huve;

e) järgib nõukogu 19. märtsi 2012. aasta järeldusi, milles käsitletakse komisjoni teatist ühise kalanduspoliitika välismõõtme kohta;

f) on kooskõlas nõukogu 13. detsembri 2022. aasta järeldustega rahvusvahelise ookeanide majandamise kohta ohutute, turvaliste, puhaste, tervete ja säästvalt majandatud ookeanide ja merede nimel;

g) töötab sidusrühmade asjakohase kaasamise nimel WECAFC meetmete ettevalmistusetapis ja tagab, et WECAFC raames vastu võetud meetmed on kooskõlas WECAFC korra eesmärkidega;

h) toetab seisukohti, mis on kooskõlas piirkondlike kalandusorganisatsioonide parimate tavade kohaste seisukohtadega;

i) taotleb kooskõla ja koostoimet liidu poliitikaga, mis moodustab osa kahepoolsetest kalandussuhetest kolmandate riikidega, ja tagab kooskõla muude valdkondade poliitikaga, eelkõige välissuhete, tööhõive, keskkonna, kaubanduse, arendustegevuse ning teadus- ja uuendustegevuse valdkonnas;

j) seab eesmärgiks luua WECAFC alas liidu kalalaevadele võrdsed võimalused, mis põhinevad samadel põhimõtetel ja normidel, mida kohaldatakse liidu õiguse alusel, ning edendab kõnealuste põhimõtete ja normide ühetaolist rakendamist;

k) edendab vajaduse korral WECAFC, olemasolevate piirkondlike kalandusorganisatsioonide ja piirkondlike merekonventsioonide tegevuse kooskõlastamist ning koostööd üleilmsete organisatsioonidega nende volituste piires;

l) edendab muude kui tuunivarusid majandavate piirkondlike kalandusorganisatsioonide koostöömehhanisme, mis sarnanevad tuunikalaga tegelevate piirkondlike kalandusorganisatsioonide nn Kobe protsessile.

2. SUUNISED

Euroopa Liit püüab vajaduse korral toetada järgmiste meetmete võtmist WECAFC poolt:

a) meetmed, millega edendatakse elurikkuse säilitamist ja taastamist ja toetatakse kalavarude kestlikkust ning kliimamuutustega seotud kaalutluste integreerimist otsustusprotsessi;

b) WECAFC ala kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed, mis põhinevad parimatel olemasolevatel teadusnõuannetel, sealhulgas lubatud kogupüük ja püügikvoodid või püügikoormuse reguleerimine WECAFC reguleeritavate mere bioloogiliste ressursside püügil, ning millega saavutataks maksimaalne jätkusuutlik saagikus. Vajaduse korral hõlmavad kõnealused kaitse- ja majandamismeetmed erimeetmeid ülepüügi all kannatavate kalavarude suhtes, et püügikoormus vastaks olemasolevatele püügivõimalustele;

c) meetmed, mille abil edendatakse andmete kogumist, teadusuuringuid ja teaduspõhiste juhtimisotsuste tegemist, tugevdatakse vastavuskomitee rolli, parandatakse normide järgimist ja korrapäraselt hinnatakse sõltumatult tulemuslikkust;

d) meetmed ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks konventsiooniga hõlmatud alas, sealhulgas ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate laevade kandmine sellekohasesse nimekirja ja selle nimekirja kohandamine muude piirkondlike kalandusorganisatsioonide vastavate nimekirjade põhjal, ning kala ja kalandustoodete parema jälgitavuse meetmed, mis põhinevad vabatahtlikel püügi dokumenteerimise suunistel;

e) seire-, kontrolli- ja järelevalvemeetmed konventsiooniga hõlmatud alas, et tagada WECAFC raames vastu võetud meetmete tõhus kontroll ja järgimine, sealhulgas ümberlaadimise kontrolli tugevdamine, lähtudes vabatahtlikest ümberlaadimissuunistest;

f) meetmed, mille abil vähendada püügitegevuse negatiivset mõju mere elurikkusele ning mereökosüsteemidele ja -elupaikadele, sealhulgas WECAFC korra ning FAO avamerel süvamerekalapüügi korraldamise rahvusvaheliste suuniste kohased ohualdiste mereökosüsteemide kaitsemeetmed WECAFC alas, meetmed soovimatu püügi vältimiseks ja vähendamiseks nii palju kui võimalik, sealhulgas ohualdiste mereliikide puhul, ja tagasiheite järkjärguliseks lõpetamiseks;

g) meetmed, mille eesmärk on vähendada merereostust ja vältida plasti heitmist merre ning vähendada meres leiduva plasti mõju mereelurikkusele ja -ökosüsteemidele, sealhulgas meetmed, millega vähendada hüljatud, kaotatud või muul moel vette sattunud püügivahendite mõju maailmamerele ning hõlbustada selliste püügivahendite väljaselgitamist ja taastamist, lähtudes FAO vabatahtlikest suunistest püügivahendite märgistamise kohta;

h) meetmed sellise kalapüügi keelamiseks, mille ainus eesmärk on haiuimede kogumine, ning nõude kehtestamiseks, et kõik haid tuleb lossida ühes tükis koos uimedega;

i) vajaduse korral soovitused, et asjaomaste alusdokumentidega ettenähtud võimaluste piires edendada Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni kalandustöö konventsiooni rakendamist;

j) vajaduse korral ühiste seisukohtade arendamine teiste piirkondlike kalandusorganisatsioonidega, eelkõige nendega, kes tegelevad kalavarude majandamisega samas piirkonnas;

k) täiendavad tehnilised meetmed, mis põhinevad WECAFC allorganite ja töörühmade nõuannetel;

l) meetmed, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarude kättesaadavuse toetamise eesmärkidega.

II LISA

Kesk-Atlandi lääneosa kalanduskomisjoni (WECAFC) istungitel võetava liidu seisukoha iga-aastane täpsustus

Enne WECAFC iga istungit, kui kõnealust organit kutsutakse üles vastu võtma otsuseid, mis võivad otsustavalt mõjutada liidu õigusaktide sisu, võetakse vajalikud meetmed, et liidu nimel vastavalt I lisas sätestatud põhimõtetele ja suunistele väljendatavas seisukohas võetaks arvesse viimaseid teaduslikke ja muid asjakohaseid andmeid, mis on edastatud komisjonile.

Sel eesmärgil ja nimetatud teabele tuginedes edastab komisjon nõukogule või selle ettevalmistavatele organitele piisavalt varakult enne WECAFC iga istungit kirjaliku dokumendi, milles esitatakse liidu seisukoha kavandatud täpsustused, et neid arutada ja kiita heaks liidu nimel väljendatava seisukoha üksikasjad.

Kui WECAFC istungi käigus, sealhulgas kohapeal, ei ole võimalik saavutada kokkulepet selles, et liidu seisukohas võetaks arvesse uusi asjaolusid, edastatakse küsimus lahendamiseks nõukogule või selle ettevalmistavatele organitele.